

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) มุ่งศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 45,942 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558)

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ตัวแทนครูผู้ดูแลเด็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวนทั้งสิ้น 30 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 397 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยใช้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละภาค จังหวัด อำเภอเป็นหน่วยในการแบ่งชั้น (ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ, 2547) ในแต่ละหน่วยงานที่สังกัด

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ตัวแทนครูผู้ดูแลเด็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวนทั้งสิ้น 30 คน จำแนกเป็น ตัวแทนครูผู้ดูแลเด็ก 10 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 10 คน และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คน

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้น จำนวน 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด (Checklist and open-ended form question)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษ และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางภาษา คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แต่ละด้านมีมาตราส่วนไม่เหมือนกัน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คำถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open-ended form question)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ฯลฯ

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 แบบสอบถาม

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2.2 กำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถามและสร้างข้อคำถามจากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษามาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอให้ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญงานวิจัย 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและความชัดเจนของข้อคำถาม ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำและความตรงทางเนื้อหา (Evidence Based on Instrument Content) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยนำ

แบบสอบถามมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความตรงทางเนื้อหา และความตรงทางโครงสร้าง (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก)

2.2.4 นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะปรับปรุงและนำเสนอที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .915

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2.2 แบบสัมภาษณ์

2.2.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยศึกษาหลักการ ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามสำหรับตัวแทนครูผู้ดูแลเด็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถและเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 และข้อเสนอแนะเป็นแนวทางสร้างข้อคำถาม

2.1.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแล้วกำหนดประเด็นและขอบเขตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความถูกต้องในการใช้ภาษา จากนั้นนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น ดัชนีที่ใช้แสดงค่าความสอดคล้องเรียกว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่จะสัมภาษณ์และวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence- IOC) โดยให้คะแนนระดับความสอดคล้องดังนี้ 1=สอดคล้อง, 0=ไม่แน่ใจ, -1= ไม่สอดคล้อง

2.1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามแล้วนำมาหาค่าอัตราส่วนความตรงตามเนื้อหาโดยรวม (Content Validity Ration - CVR) หรือที่เรียกว่าเชิงตรรกะตามวิธีการของลอว์ซี (Lawshe) ได้ค่า CVR เท่ากับ .89

2.1.4 ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่มีข้อคำถามที่เข้าใจง่ายและชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย ก่อนนำไปสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวิธีการดังนี้

1.1 จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมส่งซองจดหมายติดแสตมป์ เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กส่งแบบสอบถามกลับคืนมา

1.2 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามชุดที่สมบูรณ์ จำนวน 364 ชุด คิดเป็น 91.68 %

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 การคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) เพื่อการศึกษาแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเฉพาะเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 30 คน

2.2 คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ตัวแทนผู้ดูแลเด็ก หัวหน้าศูนย์และผู้บริหารองค์กรส่วนปกครองท้องถิ่นโดยไม่ได้กำหนดว่าจะต้องเก็บข้อมูลจากใครก่อน เพื่อความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยวิธีการดังนี้

1.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด ใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 สภาพการดำเนินงานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 แบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คำถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด นำมาสรุปประเด็นและคำนวณเป็นค่าความถี่

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) เพื่อให้ได้แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการวิเคราะห์ สรุป รวบรวม เรียบเรียงจัดคำตอบต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอเป็นความพรรณนาลงข้อสรุปในแต่ละประเด็นตามที่ได้จาก

สัมพัทธ์เชิงลึก เพื่อกำหนดรายละเอียดในตามธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่าง และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงเชิงคุณภาพ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ